

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-21-18

Druk nr 2288

Warszawa, 22 lutego 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o wypowiedzeniu Umowy między
Rzecząpospolitą Polską a Republiką
Cypru w sprawie popierania i
wzajemnej ochrony inwestycji,
sporządzonej w Warszawie dnia 4
czerwca 1992 r.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Przedsiębiorczości i Technologii oraz Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem

(-) Mateusz Morawiecki

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Warszawie dnia 4 czerwca 1992 r., zostaje wypowiedziana przez Rzeczpospolitą Polską.

Na dowód czego został wydany akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Duda

PREZES RADY MINISTRÓW

Mateusz Morawiecki

U S T A W A

z dnia

**o wypowiedzeniu Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru
w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie
dnia 4 czerwca 1992 r.**

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wypowiedzenia Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 4 czerwca 1992 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wypowiedzenia Umowy

Obowiązywanie Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 4 czerwca 1992 r. (Dz. U. z 1993 r. poz. 521), dalej jako „Umowa”, jest kwestionowane przez Komisję Europejską z uwagi na niezgodność Umowy z prawem UE, podobnie jak kwestionowane jest obowiązywanie wszystkich pozostałych umów o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji zawartych pomiędzy państwami członkowskimi UE (dalej jako „umowy intra-EU BIT”).

W odniesieniu do RP Komisja Europejska zakończyła w listopadzie 2016 r. nieformalne postępowanie (tzw. EU Pilot) rozpoczęte w czerwcu 2015 r. i rozważa wszczęcie formalnego postępowania ws. niezgodności m.in. tej Umowy z prawem UE. Takie formalne postępowania Komisji Europejskiej toczą się już przeciwko Austrii, Holandii, Słowacji, Szwecji i Rumunii.

RP jest obecnie stroną umów intra-EU BIT zawartych z prawie wszystkimi państwami członkowskimi UE, z wyjątkiem Irlandii i Malty, z którymi RP nigdy nie zawarła tego typu umów, oraz Włoch, z którymi umowa wygasła w dniu 9 stycznia 2013 r. na skutek wypowiedzenia przez Włochy. Ponadto RP wypowiedziała, z uwagi na prawo UE, umowę intra-EU BIT zawartą z Portugalią (umowa wygaśnie w dniu 3 sierpnia 2019 r.).

Stanowisko RP wobec umów intra-EU BIT zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 3 czerwca 2011 r. Zgodnie z nim umowy intra-EU BIT powinny zostać wypowiedziane przez wszystkie państwa członkowskie UE, a najlepszym rozwiązaniem dla RP byłoby, aby wszystkie państwa członkowskie UE podjęły jednocześnie wspólną decyzję o rozwiązaniu umów intra-EU BIT za obopólną zgodą na mocy Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, sporządzonej w Wiedniu dnia 23 maja 1969 r. (Dz. U. z 1990 r. poz. 439). Alternatywnie, w przypadku braku możliwości osiągnięcia wśród państw członkowskich UE takiej jednomyślności RP, zgodnie z powyższym stanowiskiem, miała rozwiązać umowy intra-EU BIT zawarte z innymi państwami członkowskimi UE albo poprzez ich wypowiedzenie na warunkach określonych w tych umowach albo na podstawie porozumienia stron.

W odpowiedzi RP skierowanej do Komisji Europejskiej we wrześniu 2015 r. w ramach ww. postępowania EU Pilot, RP podtrzymała gotowość do zakończenia obowiązywania umów intra-EU BIT zawartych przez RP z innymi państwami członkowskimi UE. Wskazała, że spośród dostępnych i analizowanych przez RP metod osiągnięcia powyższego celu jednostronne wypowiedzenie umów intra-EU BIT przez RP byłoby najmniej pożądanym

rozwiązaniem. Po pierwsze, umowy intra-EU BIT zawarte przez RP nie przewidują możliwości wypowiedzenia ich w każdym czasie, ponieważ obowiązują roczne lub półroczne okresy wypowiedzenia lub wypowiedzenie może nastąpić jedynie w okresie poprzedzającym okres zakończenia ich cyklu obowiązywania. Po drugie, nawet skuteczne jednostronne wypowiedzenie umowy nie powoduje zakończenia obowiązywania jej postanowień na skutek specyficznych przepisów końcowych tych umów pozwalających na ochronę inwestycji w ciągu kolejnych lat po wypowiedzeniu umowy (tzw. klauzula przedłużonego obowiązywania umowy, sunset clause). O wiele lepszym sposobem, jak Polska wskazała, byłoby rozwiązanie umów intra-EU BIT na podstawie porozumień dwustronnych, które przewidywałyby rezygnację z klauzuli przedłużonego obowiązywania umowy. RP podkreśliła w odpowiedzi do Komisji Europejskiej, że z uwagi na liczbę zawartych przez RP umów, jak również biorąc pod uwagę wielość umów zawartych przez państwa członkowskie UE, wydaje się, że najszybszym i najskuteczniejszym rozwiązaniem na obecnym etapie byłoby jednoczesne podjęcie przez państwa członkowskie UE wspólnej decyzji o rozwiązaniu umów intra-EU BIT bez konieczności zachowania klauzul przedłużonego obowiązywania umowy, w oparciu o porozumienie wielostronne, zawarte zgodnie z Konwencją wiedeńską o prawie traktatów, sporządzoną w Wiedniu dnia 23 maja 1969 r.

Obecnie jednak z uwagi na brak konsensusu państw członkowskich UE co do celowości i sposobu rozwiązania umów intra-EU BIT zasadne jest przystąpienie RP do realizacji opcji rozwiązania tych umów na podstawie porozumień dwustronnych, które przewidywałyby rezygnację z klauzul przedłużonego obowiązywania umowy. Republika Cypryjska nie jest obecnie zainteresowana rozwiązaniem z RP ww. Umowy, łącznie z klauzulą przedłużonego obowiązywania umowy. Zgodnie z art. 13 ust. 2 Umowa może być wypowiedziana w każdym czasie przez każdą z Umawiających się Stron z zachowaniem sześciomiesięcznego okresu wypowiedzenia po upływie początkowego okresu dziesięciu lat, który upłynął w dniu 6 lipca 2003 r. Na podstawie art. 13 ust. 3 inwestycje dokonane przed wejściem w życie wypowiedzenia Umowy będą chronione na mocy tej Umowy przez dziesięć lat od czasu wygaśnięcia Umowy. Jednocześnie RP będzie kontynuowała konsultacje z Republiką Cypryjską mające na celu doprowadzenie do rozwiązania Umowy, łącznie z klauzulą przedłużonego obowiązywania umowy. W przypadku uzyskania takiej zgody przed wejściem w życie wypowiedzenia Umowy, RP podejmie działania mające na celu zakończenie obowiązywania Umowy, łącznie z ww. klauzulą.

2. Dotychczasowy a projektowany stan prawny

W polsko-cypryjskich stosunkach prawno-traktatowych w zakresie współpracy gospodarczej obowiązuje m.in. ww. Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Warszawie dnia 4 czerwca 1992 r. Zapewnia ona inwestorowi i jego inwestycjom z państwa – Strony Umowy na terytorium państwa – drugiej Strony Umowy pełną ochronę oraz możliwość dochodzenia roszczeń przed międzynarodowym trybunałem inwestycyjnym (arbitrażowym). Komisja Europejska ma poważne obawy, że umowy intra-EU BIT jako takie, w tym ww. Umowa, a także ich poszczególne postanowienia pokrywają się z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub mogą być z nimi sprzeczne, w szczególności z zasadami swobody przepływu kapitału, swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług oraz z podstawowymi zasadami prawa UE takimi jak: zasada nadrzędności, jedności, skuteczności i pewności prawa UE. Komisja Europejska ma również zastrzeżenia dotyczące kwestii rozstrzygania sporów inwestycyjnych uregulowanej w dwustronnych umowach inwestycyjnych, w tym w ww. Umowie, co, zdaniem Komisji Europejskiej, „wydaje się być sprzeczne z wyłączną kompetencją sądów UE”. Wypowiedzenie Umowy pozwoli doprowadzić do zgodności z prawem UE stosunki polsko-cypryjskie w zakresie współpracy gospodarczej.

Należy też zaznaczyć, że jednocześnie przed Trybunałem Sprawiedliwości UE toczy się postępowanie z wniosku sądu niemieckiego o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, sformułowanego w toku postępowania ze skargi Republiki Słowackiej o uchylenie wyroku sądu arbitrażowego wydanego na podstawie umowy intra-EU BIT zawartej pomiędzy Czechosłowacją i Królestwem Niderlandów w 1991 r., z powództwa Achmea B.V. przeciwko Republice Słowacji (postępowanie PCA Case No. 2008-13). W tej sprawie sąd niemiecki zwrócił się do TSUE z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym tego, czy wykonanie wyroku wydanego na podstawie tej umowy nie naruszałoby postanowień Traktatów dotyczących: zakazu dyskryminacji z art. 18 TFUE (poprzez uprzywilejowanie inwestora z państwa – Strony tej umowy względem inwestora z państwa członkowskiego UE niebędącego stroną tej umowy), wyłącznej jurysdykcji TSUE w sporach objętych zakresem prawa UE (art. 344 TFUE) oraz konieczności ukształtowania postępowania w sposób umożliwiający zadanie przez orzekający sąd pytania prejudycjalnego (art. 267 TFUE). RP przystąpiła do postępowania, przedstawiając stanowisko wskazujące na sprzeczność umów intra-EU BIT z prawem unijnym. Stanowisko zbliżone do RP zajęła Komisja Europejska i wiele państw regionu. Niezależnie od tego należy podkreślić, że RP, podobnie jak wiele innych państw członkowskich UE, w postępowaniach arbitrażowych toczących się przed trybunałami arbitrażowymi konsekwentnie podnosi, że

umowy intra-EU BIT uważa się za sprzeczne z prawem UE. Podnoszona jest także kwestia możliwego wygaśnięcia tych umów na podstawie art. 59 Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, sporządzonej w Wiedniu dnia 23 maja 1969 r. w związku z zawarciem przez RP Traktatu Akcesyjnego do UE w zakresie, w którym umowy te są niezgodne z prawem UE.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe, polityczne i prawne

Wypowiedzenie Umowy nie powinno mieć konsekwencji politycznych. Państwa członkowskie UE, w tym RP, jak i Republika Cypryjska, zostały wezwane przez Komisję Europejską do zakończenia obowiązywania umów intra-EU BIT.

Wypowiedzenie Umowy nie będzie miało negatywnych skutków społecznych, wręcz przeciwnie, należy oczekiwać, że zostanie ono życzliwie przyjęte z uwagi na publiczną krytykę w Polsce umów intra-EU BIT i międzynarodowego arbitrażu inwestycyjnego.

Wypowiedzenie Umowy nie powinno wpłynąć na stosunki gospodarcze między RP a Republiką Cypryjską. Umowę zawarto w czasie, kiedy ani RP, ani Republika Cypryjska nie były członkami UE. Obecnie, w obu państwach, poziom prawodawstwa oraz dostęp do powszechnego sądownictwa dają inwestorom zagranicznym gwarancję ochrony inwestycji z możliwością dochodzenia swoich praw na drodze sądowej.

Według danych NBP zobowiązania z tytułu cypryjskich inwestycji bezpośrednich w RP wyniosły na koniec 2016 r. 5,9 mld EUR (w 2015 r.: 6,1 mld EUR, w 2014 r.: 7,9 mld EUR, w 2013 r.: 6,2 mld EUR, w 2012 r.: 5,9 mld EUR, w 2011 r.: 4,2 mld EUR).

Skumulowana wartość polskich inwestycji zagranicznych w Republice Cypryjskiej wyniosła według NBP na koniec 2016 r. 3,4 mld EUR (w 2015 r.: 8,4 mld EUR, w 2014 r.: 7,8 mld EUR, w 2013 r.: 5,1 mld EUR, w 2012 r.: 4,4 mld EUR, w 2011 r.: 3,3 mld EUR). Wycofywanie polskiego kapitału z Republiki Cypryjskiej związane jest z wprowadzonymi w 2015 r. przez polski rząd zmianami podatkowymi dla spółek kontrolowanych (tzw. *Controlled Foreign Companies* – CFC). Według różnych szacunków w Republice Cypryjskiej jest zarejestrowanych 5 tys. polskich spółek (z których jedynie kilkadziesiąt prowadzi tam rzeczywistą działalność). Są to m.in.: AGD i RTV – Avans; Perła Browary Lubelskie; Impel; Zakłady Tłuszczowe Kruszwica; klub piłkarski Ruch Chorzów; Multimedia Polska; HAWE; Komputronik; J.W. Construction; grupa budowlana PBG.

Wysokie miejsce Republiki Cypryjskiej w rankingu krajów najczęściej wybieranych przez polskich inwestorów na miejsce lokalizacji inwestycji wynikało do tej pory z korzystnych warunków prowadzenia działalności, jakie ten kraj oferował zagranicznym inwestorom,

głównie w postaci preferencji podatkowych. W związku z tym zagraniczne podmioty dokonujące inwestycji w Republice Cypryjskiej często lokowały tam siedziby spółek pełniących rolę spółek holdingowych.

Ówczesne Ministerstwo Rozwoju poinformowało samorządy gospodarcze (Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy RP, Krajowa Izba Gospodarcza, Polska Rada Biznesu, Business Centre Club) o planach rozwiązania Umowy i zwróciło się do nich o przekazanie odpowiedzi na następujące pytania:

- czy inwestorzy polscy na rynku cypryjskim w przypadku ewentualnych działań dyskryminujących ich inwestycje korzystali lub rozważali możliwość wniesienia sporu przeciwko Republice Cypryjskiej? Czy w takim wypadku korzystali/korzystaliby z postępowania przed sądem powszechnym czy też przed międzynarodowym arbitrażem inwestycyjnym?
- czy zdaniem polskich inwestorów ochrona ich inwestycji w regulacjach Republiki Cypryjskiej oraz w prawie UE jest niewystarczająca? Jeżeli tak, to w jakim zakresie?
- czy wygaśnięcie Umowy pogorszyłoby warunki prowadzenia działalności gospodarczej w Republice Cypryjskiej i ochrony praw inwestorów? Jeżeli tak, to w jaki sposób i w jakim stopniu?

Samorządy gospodarcze udzieliły ogólnej odpowiedzi, iż mimo że inwestorzy nie korzystają z ochrony przewidzianej umowami intra-EU BIT (pozywają państwa przed sądami powszechnymi), powołują się na ich obowiązywanie w dyskusjach z organami danego kraju przy zaistnieniu sporu. Jeżeli musieliby aktywnie dochodzić swoich roszczeń, powołując się na umowy intra-EU BIT, wybraliby procedurę arbitrażu na podstawie umowy intra-EU BIT (szczególnie fundusze inwestycyjne lokujące aktywa w instrumenty udziałowe polskich przedsiębiorstw inwestujących w państwach członkowskich UE, dla których rozwiązanie umów mogłoby mieć bezpośredni wpływ na ocenę ryzyka związaną z inwestowaniem). Główną barierą w korzystaniu z arbitrażu są jego wysokie koszty. Prawo materialne w państwach członkowskich UE oraz na poziomie UE zawiera niezbędne standardy gwarantujące zagranicznym inwestorom równe i sprawiedliwe traktowanie, natomiast problemem jest egzekwowanie tego prawa. Wskazywano na czasochłonność procedur, brak profesjonalizmu i obiektywizmu w podejmowaniu decyzji przez właściwe organy. Zdaniem polskich inwestorów międzynarodowy arbitraż inwestycyjny pozwala prowadzić postępowanie w sposób odformalizowany, elastyczny i neutralny. Generalnie zdaniem samorządów gospodarczych i polskich przedsiębiorców dla ich bezpieczeństwa i ekspansji umowy intra-EU BIT są pożądane.

Tym niemniej samorządy gospodarcze odnotowują stanowisko Komisji Europejskiej wobec umów intra-EU BIT i wszczęte przez nią postępowania.

Z informacji posiadanych przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii wynika, że polscy inwestorzy skierowali jeden spór przeciwko Republice Cypryjskiej na podstawie Umowy (zakończony przegraną inwestorów), natomiast przeciwko RP toczyło się jedno postępowanie wniesione z powództwa inwestora cypryjskiego (zakończone wygraną RP), a dwa spory przeciwko RP są w toku. Generalnie odnotowano tylko trzy przypadki skorzystania przez polskich inwestorów z ochrony przewidzianej umowami intra-EU BIT przed międzynarodowymi trybunałami arbitrażowymi (na podstawie umów intra-EU BIT z Rumunią – przed przystąpieniem Rumunii do UE, Słowacją i Cyprem). Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Prokuratorię Generalną RP na dwadzieścia sześć postępowań arbitrażowych, w których Prokuratoria Generalna RP od 2006 r. wykonywała lub wykonuje zastępstwo procesowe RP, szesnaście dotyczyło lub dotyczy sporów wniesionych przez inwestorów zagranicznych na podstawie umów intra-EU BIT (zawartych z Austrią, Francją, Niemcami, Cyprem, Holandią, Belgią i Luksemburgiem, Republiką Czeską, Wielką Brytanią). Mimo dużego odsetka wygrywanych spraw (w tym ugody) Polska ponosi wysokie koszty postępowań arbitrażowych: zaliczki na koszty postępowania (w tym wynagrodzenie arbitrów), opinie biegłych, zorganizowanie rozpraw, tłumaczenia, udział świadków oraz koszty zastępstwa procesowego. Zgodnie z informacjami byłego Ministerstwa Skarbu Państwa, RP w związku z postępowaniami arbitrażowymi poniosła od 2006 r. koszty w wysokości ok. 53 mln PLN. Wypowiedzenie Umowy może więc potencjalnie istotnie zmniejszyć obciążenie państwa pod względem finansowym, ponieważ nie będzie zachodzić konieczność ponoszenia znaczących kosztów, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

Wypowiedzenie Umowy nie naruszy polskiego porządku prawnego i doprowadzi do usunięcia niezgodności Umowy z prawem UE po dziesięciu latach od daty wejścia w życie wypowiedzenia Umowy.

4. Tryb wypowiedzenia Umowy

Wypowiadana Umowa ma rangę umowy międzypaństwowej. Wypowiadana Umowa jest traktowana w polskim porządku prawnym jako umowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, stosownie do art. 241 ust. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.). Dlatego też wypowiedzenie Umowy nastąpi również za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, tym bardziej, że Umowa dotyczy wolności, praw i obowiązków obywatelskich (w zakresie wygaszania prawa do kierowania

skargi do międzynarodowego arbitrażu inwestycyjnego), spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja RP wymaga ustawy (zasady prowadzenia działalności gospodarczej, ochrona prawa własności, kwestia wywłaszczenia oraz odszkodowania w tym zakresie), a więc spraw, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji RP.

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji,
sporządzona w Warszawie dnia 4 czerwca 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 4 czerwca 1992 r. została sporządzona w Warszawie Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

**między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru
w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji**

Rzeczpospolita Polska i Republika Cypru, zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

dążąc do rozszerzenia współpracy gospodarczej z wzajemną korzyścią dla obu Państw w oparciu o długotrwałe podstawy,

mając na celu stworzenie korzystnych warunków do inwestowania przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony,

uznając, iż popieranie i ochrona inwestycji w oparciu o niniejszą umowę będzie pobudzać przedsiębiorczość w tej dziedzinie,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1
Definicje

W rozumieniu niniejszej umowy:

1. Pojęcie „inwestycje” oznacza wszelkie mienie, a w szczególności, lecz nie wyłącznie:

- a) własność ruchomości i nieruchomości, jak również wszelkie inne prawa własności w odniesieniu do wszelkiego mienia,

- b) prawa wynikające z posiadanych akcji, obligacji lub innych rodzajów udziału w spółkach,
- c) roszczenia pieniężne, goodwill i inne mienie, jak również roszczenia do innych świadczeń mających wartość ekonomiczną,
- d) prawa w dziedzinie własności intelektualnej, technologii produkcji i know-how.

Takie inwestycje będą dokonywane zgodnie z ustawodawstwem i innymi przepisami oraz pisemnymi zezwoleniami, jakie mogą być wymagane w Umawiającej się Stronie, na której terytorium dana inwestycja została dokonana.

Ewentualna zmiana formy inwestycji dokonanej nie zmienia jej charakteru jako inwestycji, pod warunkiem że taka zmiana nie jest sprzeczna z ustawodawstwem, przepisami i pisemnymi zezwoleniami danej Umawiającej się Strony.

2. Określenie „dochód” oznacza kwoty netto uzyskane z inwestycji w określonym czasie, takie jak udział w zyskach, dywidendy, odsetki, należności licencyjne i inne honoraria, wpływy z całkowitej lub częściowej likwidacji inwestycji, jak również wszelkie inne kwoty pochodzące z takich inwestycji, uważane jako dochód na mocy ustawodawstwa Państwa przyjmującego inwestycję.

3. Określenie „inwestor” oznacza w odniesieniu do obu Umawiających się Stron:

- a) osoby fizyczne posiadające obywatelstwo danej Umawiającej się Strony zgodnie z jej ustawodawstwem,
- b) osoby prawne utworzone lub zorganizowane zgodnie z prawem danej Umawiającej się Strony,

które dokonują zgodnie z niniejszą umową inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

4. Określenie „gwarant” oznacza:

- a) jedną z obu Umawiających się Stron,
- b) jakąkolwiek rządową lub półrządową instytucję Umawiających się Stron,
- c) każdą inną publiczną instytucję Umawiających się Stron, której dopuszczalność jako gwaranta została uprzednio uzgodniona między danymi Stronami,
- d) każdą instytucję wielostronną akceptowaną wzajemnie przez Umawiające się Strony i której obie Strony są członkami na mocy odpowiedniej konwencji międzynarodowej.

Artykuł 2

Popieranie i ochrona inwestycji

1. Każda Umawiająca się Strona będzie popierać na swoim terytorium inwestycje inwestorów drugiej Umawiającej się Strony.

2. Inwestycje dopuszczone zgodnie z ustawodawstwem i innymi przepisami Umawiającej się Strony, na której terytorium są dokonane, korzystają z ochrony niniejszej umowy.

3. W odniesieniu do inwestycji dopuszczonych pochodzących z nich dochód podlega takiej samej ochronie, jak inwestycje pierwotne.

4. Niniejsza umowa ma zastosowanie do wszystkich inwestycji dokonywanych na terytorium jednej Umawiającej

się Strony przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony po jej wejściu w życie.

Artykuł 3

Traktowanie inwestycji

1. Każda Umawiająca się Strona zapewni inwestycjom dokonanym przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony uczciwe i sprawiedliwe traktowanie i nie będzie naruszać w sposób nieuzasadniony lub dyskryminacyjny prawa inwestorów do zarządzania, utrzymywania, wykorzystywania, osiągania korzyści lub dysponowania inwestycjami.

2. Każda Umawiająca się Strona przyzna takim inwestycjom pełne bezpieczeństwo i ochronę, które nie będą mniejsze niż przyznane przez nią inwestycjom dokonanym przez inwestorów jakiegokolwiek państwa trzeciego.

3. Jeżeli jedna Umawiająca się Strona przyznała specjalne przywileje inwestorom trzeciego państwa na mocy porozumień powołujących do życia unie celne, unie gospodarcze lub podobne instytucje albo w oparciu o doraźne porozumienia prowadzące do takich unii lub instytucji, to dana Umawiająca się Strona nie będzie zobowiązana do przyznania takich przywilejów inwestycjom drugiej Umawiającej się Strony.

4. Traktowanie przyznane na mocy niniejszej umowy nie obejmuje podatków, honorariów, opłat, ulg i zwolnień podatkowych przyznawanych przez jedną Umawiającą się Stronę inwestorom państw trzecich na mocy umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych porozumień w sprawach podatkowych albo uzgodnionych z państwem trzecim na zasadzie wzajemności.

Artykuł 4

Odszkodowanie

1. Żadna z Umawiających się Stron nie podejmie działań wyłączeniowych bezpośrednio lub pośrednio w stosunku do inwestycji dokonanych przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, chyba że z zachowaniem następujących warunków:

- a) działanie takie będzie podjęte w interesie publicznym i zgodnie z właściwą procedurą prawną,
- b) działanie nie będzie miało charakteru dyskryminacyjnego,
- c) działaniom takim będzie towarzyszyć postanowienie w sprawie wypłaty niezwłocznego, właściwego i rzetelnego odszkodowania.

2. Kwota odszkodowania może być oszacowana zgodnie z ustawodawstwem i innymi przepisami państwa, w którym wyłączenie zostało dokonane.

3. Odszkodowanie odpowiadać będzie wartości rynkowej wyłączonej inwestycji, ustalonej według stanu przed podjęciem działań, o których mowa w ustępie 1; lub zanim działania takie stały się publicznie wiadome. Odszkodowanie będzie wypłacone bez zbędnej zwłoki i przekazane za granicę na żądanie inwestora po kursie bankowym w dniu transferu.

Artykuł 5

Transfer inwestycji i przychodów

1. Każda Umawiająca się Strona zagwarantuje w odniesieniu do inwestycji dokonanych przez inwestorów dru-

giej Umawiającej się Strony nieograniczony transfer inwestycji i pochodzących z nich przychodów.

Transfery będą dokonywane bez zwłoki w walucie wymiennej uzgodnionej między inwestorem i Umawiającą się Stroną i według bankowego kursu wymiany stosowanego w dniu transferu.

2. Takie transfery obejmują w szczególności, ale nie wyłącznie:

- a) kapitał i kwoty dodatkowe przeznaczone na utrzymanie lub rozszerzenie inwestycji,
- b) zyski, odsetki, dywidendy i inny bieżący dochód,
- c) należności licencyjne i inne honoraria,
- d) kwoty przeznaczone na spłatę pożyczek,
- e) wpływy pochodzące ze sprzedaży lub częściowej albo całkowitej likwidacji inwestycji, w tym z przyrostu kapitału,
- f) zarobki obywateli jednej Umawiającej się Strony zatrudnionych w związku z inwestycją na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 6

Subrogacja

1. Jeżeli gwarant wypłaci odszkodowanie inwestorom jednej Umawiającej się Strony zgodnie z udzieloną gwarancją na pokrycie inwestycji dokonanej na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, to ta druga Strona uzna, iż gwarant przejął prawa inwestorów, którym zostało wypłacone odszkodowanie; przejęcie praw ma zastosowanie również do prawa transferu, o którym mowa w artykule 5 niniejszej umowy.

2. Wszelka wypłata odszkodowania zgodnie z postanowieniem ustępu 1 niniejszego artykułu nie narusza prawa inwestorów jednej Umawiającej się Strony do wszczęcia postępowania arbitrażowego przeciwko drugiej Umawiającej się Stronie zgodnie z artykułem 9 niniejszej umowy. Gwarant sprawuje przejęte prawa w granicach wypłaconego ryzyka ustalonego w umowie gwarancji, a inwestor uprawniony do korzyści wynikającej z gwarancji sprawuje pozostałe prawa w granicach przysługujących mu praw nie objętych gwarancją.

3. W odniesieniu do przejętych praw druga Umawiająca się Strona jest uprawniona w stosunku do gwaranta, który przejął prawa inwestora, do wysunięcia roszczeń w związku z zobowiązaniami inwestora, wynikającymi z prawa lub z kontraktu, w tym roszczeń dotyczących zapłaty podatków i innych opłat.

4. W celu usprawnienia postanowień dotyczących subrogacji ustala się niniejszym, że inwestorzy i gwaranci objęci niniejszą umową będą stosować międzynarodowo uznane praktyki księgowości w odniesieniu do inwestycji gwarantowanych na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

5. a) Jeżeli gwarant należy do kategorii wymienionych w artykule 1 ustęp 4 pod literami a) lub b) niniejszej umowy, każdy spór między gwarantem a drugą Umawiającą się Stroną będzie rozstrzygany zgodnie z postanowieniami artykułu 8 niniejszej umowy.

b) Jeżeli gwarant należy do kategorii wymienionej w artykule 1 ustęp 4 litera c) niniejszej umowy, każdy spór

między gwarantem a drugą Umawiającą się Stroną będzie rozstrzygany w drodze postępowania arbitrażowego przewidzianego w artykule 9 umowy.

c) W przypadku gdy gwarant jest instytucją wielostronną zgodnie z artykułem 1 ustęp 4 litera d) niniejszej umowy, wówczas każdy spór między gwarantem i drugą Umawiającą się Stroną będzie rozstrzygany zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego i odpowiednimi normami ustalonymi w konwencji międzynarodowej, powołującej do życia wymienioną wyżej instytucję wielostronną.

Artykuł 7

Stosowanie innych norm

Jeżeli przepisy prawa którejkolwiek Umawiającej się Strony lub postanowienia umowy międzynarodowej zawartej między Umawiającymi się Stronami ustalą obecnie lub w przyszłości normy ogólne lub specjalne przewidujące w odniesieniu do inwestycji dokonanych przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony traktowanie bardziej korzystne niż przewidziane niniejszą umową, to takie normy będą miały pierwszeństwo przed niniejszą umową.

Artykuł 8

Spory między Umawiającymi się Stronami

1. Spory między Umawiającymi się Stronami dotyczące interpretacji i stosowania niniejszej umowy powinny być rozstrzygane w drodze dyplomatycznej.

2. Jeżeli spór nie może być rozstrzygnięty w ten sposób w ciągu sześciu miesięcy od rozpoczęcia negocjacji, to zostanie on na żądanie którejkolwiek Umawiającej się Strony przedłożony do rozstrzygnięcia trybunałowi arbitrażowemu.

3. Trybunał arbitrażowy będzie utworzony w następujący sposób: Każda Umawiająca się Strona wyznaczy jednego arbitra, a ci dwaj arbitrzy wybiorą obywatela państwa trzeciego na przewodniczącego trybunału. Arbitrzy będą mianowani w ciągu trzech miesięcy, a przewodniczący — w ciągu pięciu miesięcy, licząc od dnia, w którym jedna z Umawiających się Stron poinformowała drugą Umawiającą się Stronę, iż zamierza przedłożyć spór trybunałowi arbitrażowemu.

4. Jeżeli w terminach określonych w ustępie 3 niniejszego artykułu nie dokonano wymaganych nominacji, każda Strona sporu może, w braku innych uzgodnień, zwrócić się o ich dokonanie do przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Jeżeli przewodniczący jest obywatelem Strony sporu lub jakiejkolwiek inne przyczyny uniemożliwiają mu wypełnienie tej funkcji, nominacji dokona wiceprzewodniczący, a jeżeli wiceprzewodniczący jest obywatelem jednej ze Stron lub jeżeli inne przyczyny uniemożliwiają mu spełnienie tej funkcji, to o dokonanie niezbędnych nominacji należy zwrócić się do najstarszego rangą sędziego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, który nie jest obywatelem żadnej ze Stron sporu.

5. Trybunał arbitrażowy orzeka w oparciu o poszanowanie prawa, w tym szczególnie postanowień niniejszej umowy i innych istniejących między Umawiającymi się Stronami umów, jak również powszechnie uznanych norm i zasad prawa międzynarodowego.

6. Jeżeli Strony nie postanowią inaczej, trybunał ustali tryb własnego postępowania.

7. Trybunał orzeka większością głosów. Orzeczenie trybunału jest ostateczne i wiążące obie Strony.

8. Każda Umawiająca się Strona ponosi koszty mianowanego przez siebie arbitra oraz koszty własnego udziału w postępowaniu. Koszty dotyczące przewodniczącego, jak również inne koszty pokrywają w równych częściach Umawiające się Strony.

Artykuł 9

Spory między inwestorem a Umawiającą się Stroną

1. Każdy spór między Umawiającą się Stroną a inwestorem drugiej Umawiającej się Strony, odnoszący się do wyłączenia inwestycji, będzie w miarę możliwości rozstrzygany między Stronami w drodze polubownej.

2. Jeżeli spór nie będzie mógł być rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym jedna ze Stron zaproponowała polubowne uregulowanie, to dany spór może być przedłożony:

- a) Instytutowi Arbitrażowemu Trybunału Arbitrażowego Izby Handlowej w Sztokholmie,
- b) Trybunałowi Arbitrażowemu Międzynarodowej Izby Handlowej w Paryżu,
- c) Międzynarodowemu Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych, w przypadku gdy obie Umawiające się Strony będą stronami Konwencji z dnia 18 marca 1965 r. w sprawie rozstrzygania sporów inwestycyjnych między państwami i obywatelami drugih państw.

Artykuł 10

Konsultacje w sprawie realizacji umowy

W razie potrzeby przedstawiciele Umawiających się Stron będą odbywać spotkania w celu dokonania oceny realizacji niniejszej umowy. Takie spotkania będą odbywać się na wniosek jednej z Umawiających się Stron w miejscu i czasie uzgodnionym w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 11

Postanowienia różne

1. Każda Umawiająca się Strona zezwoli, zgodnie z jej ustawodawstwem, przepisami i stosowanymi praktykami administracyjnymi, na wjazd i pobyt inwestorów, personelu

i robotników drugiej Strony, zaangażowanych w działalność związaną z inwestycjami.

2. Umawiające się Strony nie będą wykluczać lub hamować działalności agencji transportowych drugiej Umawiającej się Strony i w razie potrzeby będą wydawać zezwolenia na przewóz dóbr i osób w związku z dokonanymi inwestycjami.

Artykuł 12

Niniejsza umowa ma zastosowanie do wszystkich inwestycji dokonywanych przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony po jej wejściu w życie.

Artykuł 13

Wejście w życie — okres ważności — wypowiedzenie

1. Każda Umawiająca się Strona zawiadomi drugą Umawiającą się Stronę o spełnieniu wymogów procedury prawnej wymaganej dla wejścia w życie niniejszej umowy. Niniejsza umowa wejdzie w życie w dniu otrzymania notyfikacji noszącej datę późniejszą.

2. Umowa niniejsza zawarta jest na okres 10 lat. Jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem tego okresu, ulega ona przedłużeniu na czas nieokreślony, przy czym będzie mogła być wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron; w takim przypadku utraci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez drugą Umawiającą się Stronę.

3. W odniesieniu do inwestycji dokonanych przed datą wejścia w życie wypowiedzenia, postanowienia niniejszej umowy pozostają w mocy na okres dalszych 10 lat, licząc od tej daty.

Sporządzono i podpisano w Warszawie dnia 4 czerwca 1992 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, greckim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W razie rozbieżności przy ich interpretacji tekst angielski uważany będzie za rozstrzygający.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej
Jerzy Zdrzałka

Z upoważnienia Rządu
Republiki Cypru
George Hadjianastasiou

Po zapoznaniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 12 stycznia 1993 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*

A G R E E M E N T

BETWEEN THE REPUBLIC OF POLAND AND THE REPUBLIC OF CYPRUS FOR THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Republic of Poland and the Republic of Cyprus,

Hereinafter referred to as the Contracting Parties,

Desiring to intensify their economic cooperation to the mutual benefit of both states on a long term basis,

Having as their objective to create favourable conditions for investments by investors or either Party in the territory of the other Party,

Recognizing that the promotion and protection of investments, on the basis of the present Agreement, will stimulate initiatives in this field,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investments" shall comprise every kind of asset and in particular, though not exclusively:

- (a) movable and immovable property as well as any other property rights in respect of every kind of asset;
- (b) rights derived from shares, bonds and other kinds of interests in companies;
- (c) title to money, goodwill and other assets and to any performance having an economic value;

- (d) rights in the field of intellectual property, technical processes and know-how.

These investments shall be made in compliance with the laws and regulations and any written permits that may be required thereunder of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made.

A possible change in the form in which the investments have been made does not affect their substance as investments, provided that such a change does not contradict the laws and regulations and written permits of the Contracting Parties.

2. The term "income" means those net amounts received from the investments for a certain period of time, such as shares of profits, dividends, interest, royalties and other fees, proceeds from total or partial liquidation of the investments, as well as any other sums emanating from such investments which are considered as income under the laws of the host country.

3. The term "investor" shall comprise with regard to either Contracting Party:

- (a) natural persons having the citizenship of that Contracting Party in accordance with its law;
- (b) legal persons constituted or incorporated in compliance with the law of that Contracting Party,

who, in compliance with this Agreement are making investments in the territory of the other Contracting Party.

4. The term "guarantor" means:

- (a) either of the two Contracting Parties;
- (b) any government or semi-government institution of the Contracting Parties;

- (c) any other public institution of the Contracting Parties for which the said Parties have mutually agreed in advance as to its acceptability as a guarantor;
- (d) any multilateral institution which is mutually acceptable to the Contracting Parties and to which both Parties are members by virtue of a relevant international Convention.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall promote in its territory the investments by investors of the other Contracting Party.
2. Investments permitted in compliance with the laws and regulations of the Contracting Party in the territory of which they are made, enjoy the protection of the present Agreement.
3. In cases of approved reinvestments, the incomes ensuing therefrom enjoy the same protection as the original investments.
4. The present Agreement shall apply to all investments made in the territory of either Contracting Party by investors of the other Contracting Party after its entry into force.

ARTICLE 3

Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall ensure fair and equitable treatment to the investments of investors of the other Contracting Party and shall not impair, by unreasonable or discriminatory measures, the operation, management, maintenance, use, enjoyment or disposal thereof by those investors.
2. More particularly, each Contracting Party shall accord to such investments full security and protection which in any case

shall not be less than that accorded to investments of investors of any third State.

3. If a Contracting Party has accorded special advantages to investors of any third State by virtue of agreements establishing custom unions, economic unions or similar institutions, or on the basis of interim agreements leading to such unions or institutions, that Contracting Party shall not be obliged to accord such advantages to investors of the other Contracting Party.

4. The treatment granted under the present Article shall not extend to taxes, fees, charges and to fiscal deductions and exemptions granted by either Contracting Party to investors of third States by virtue of a double taxation agreement or other agreements regarding matters of taxation, or on the basis of reciprocity with a third State.

ARTICLE 4

Compensation

1. Neither Contracting Party shall take any measures depriving, directly or indirectly, investors of the other Contracting Party of their investments unless the following conditions are complied with:

- (a) the measures are taken in the public interest and under due process of law;
- (b) the measures are not discriminatory;
- (c) the measures are accompanied by provision for the payment of prompt, adequate and effective compensation.

2. The amount of this compensation may be estimated according to the laws and regulations of the country where the expropriation is made.

3. The compensation shall amount to the market value of the investments affected immediately before the measures referred to in paragraph (1) above, were taken or became public. The compensation shall be paid without unreasonable delay and be remitted abroad at the request of the investor in a freely convertible currency at the bank rate of exchange on the date of transfer.

ARTICLE 5

Repatriation of Investment and Income

1. Each Contracting Party shall guarantee, in respect of investments of investors of the other Contracting Party, the unrestricted transfer of the investment and the ensuing income. The transfers shall be effected, without delay, in a freely convertible currency and at the bank rate of exchange applicable on the date of transfer.

2. Such transfers include in particular, though not exclusively:

- (a) capital and additional amounts to maintain or increase the investment;
- (b) profits, interest, dividends and other current income;
- (c) funds in repayment of loans;
- (d) royalties and other fees;
- (e) proceeds of sale or liquidation of the whole or any part of the investment;
- (f) normal earnings of nationals of one Contracting Party who work in connection with an investment in the territory of the other Contracting Party.

ARTICLE 6

Subrogation

1. If a guarantor, pays compensation to the investors of one Contracting Party pursuant to a guarantee providing coverage for an investment made in the territory of the other Contracting Party, the latter shall recognise that the guarantor is subrogated into the rights of the indemnified investors; the subrogation of rights shall also apply to the rights of transfer referred to in Article 5 of this Agreement.

2. Any payment of compensation, as per para. 1 of this Article, shall not affect the right of the investors of one Contracting Party to take arbitration proceedings against the other Contracting Party in accordance with Article 9 of this Agreement. The guarantor shall exercise the subrogated rights to the extent of the proportion of the risk covered by the contract of guarantee, and the investor entitled to benefit from the guarantee shall exercise the remaining rights to the extent of the proportion of such rights not covered by the guarantee.

3. As far as the transferred rights are concerned, the other contracting Party shall be entitled to invoke against the guarantor who is subrogated into the rights of the indemnified investors the relevant obligations of the latter under law or contract, including payments of taxes and fees.

4. So as to facilitate the subrogation provisions of this Article, it is hereby agreed that the investors and guarantors covered under this Agreement shall follow the internationally recognised accounting practices as regards the guaranteed investments in the territory of the other Contracting Party.

5.(a) In case where the guarantor falls under the categories noted in para. 4(a) or (b) of Article 1 of this Agreement,

disputes between the guarantor and the other Contracting Party shall be settled in accordance with the provisions of Article 8 of this Agreement.

(b) In case the guarantor falls under category (c) of para. 4 of Article 1 of this Agreement, any dispute between the guarantor and the other Contracting Party shall be settled under the procedure of arbitration as provided in Article 9 of the Agreement.

(c) In case the guarantor is a multilateral institution, as per para. 4(d) of Article 1 of this Agreement, any dispute between the guarantor and the other Contracting Party shall be settled under the principles of international law and the relevant rules provided for by the international Convention establishing the aforesaid multilateral institution.

ARTICLE 7

Application of other Rules

If the provision of law of either Contracting Party or provision of international agreement established between the Contracting Parties contain, at present or hereafter, rules, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than that provided for by the present Agreement, such rules shall prevail over the present Agreement.

ARTICLE 8

Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation and application of this Agreement should be settled through diplomatic channels.

2. If the dispute cannot thus be settled within six months from the beginning of the negotiations, it shall upon the request of either Contracting Party be submitted to an arbitral tribunal.

3. The arbitral tribunal shall be constituted as follows: Each Contracting Party shall appoint one arbitrator and these two arbitrators shall agree upon a national of a third State as Chairman. The arbitrators shall be appointed within three months and the Chairman within five months from the date on which either Contracting Party has informed the other Contracting Party that it intends to submit the dispute to an arbitral tribunal.

4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, any Party to the dispute may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President of the Court is a national of any Party to the dispute or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President or if he is a national of any Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the Court next in seniority who is not a national of any Party to the dispute, shall be invited to make the necessary appointments.

5. The arbitral tribunal shall decide on the basis of respect for the law, including particularly the present Agreement and other relevant agreements existing between the two Contracting Parties and the universally acknowledged rules and principles of international law.

6. Unless the Parties decide otherwise, the tribunal shall determine its own procedure.

7. The tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on the Parties.

8. Each Contracting Party shall bear the cost of the arbitrator appointed by itself and of its representation. The cost of the Chairman as well as the other costs will be borne in equal parts by the Contracting Parties.

ARTICLE 9

Disputes between an Investor and a Contracting Party

1. Any dispute between either Contracting Party and the investor of the other Contracting Party concerning expropriation of an investment shall, as far as possible, be settled by the disputing parties in an amicable way.

2. If such disputes cannot be settled within six months from the date either party requested amicable settlement, it shall, upon request of the investor, be submitted to one of the following:

- (a) the Arbitration Institute of the Arbitral Tribunal of the Chamber of Commerce in Stockholm;
- (b) the Arbitral Tribunal of the International Chamber of Commerce in Paris;
- (c) the International Centre for the Settlement of Investment Disputes in case both Contracting Parties have become members of the Convention of 18 March 1965 on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States.

ARTICLE 10

Review of the Agreement

Representatives of the Contracting Parties shall, whenever necessary, hold meetings in order to review the implementation of this Agreement. These meetings shall be held on the proposal of one of the Contracting Parties at a place and at a time agreed upon through diplomatic channels.

ARTICLE 11

Other Provisions

1. Either Contracting Party will permit, in accordance with its laws; regulations and administrative practices followed, the entrance and stay of the investors, employees and workers of the other Party who are involved in activities connected with the investments.

2. The Contracting Parties shall not exclude or hinder the transport agencies of the other Contracting Party and whenever necessary, shall issue permits for the transportation of goods and persons in connection with the investments made.

ARTICLE 12

Application

This Agreement shall apply to all investments made by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party after its entering into force.

ARTICLE 13

Entry into Force - Duration - Termination

1. Each Contracting Party shall notify the other Contracting Party of the completion of the internal procedures required for bringing this Agreement into force. This Agreement shall enter into force on the date of the latter notification.

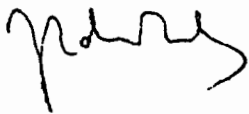
2. This Agreement is concluded for a period of 10 years. Its validity shall be extended for an indefinite period of time unless either Contracting Party notifies in writing, at least 6 months prior to its expiry, the other Contracting Party of its wish to terminate the Agreement. After the ten year period of validity each Contracting Party has the right to terminate the Agreement upon a 6 months' written notice. The termination shall

become effective 6 months after the notification has been received by the other Contracting Party.

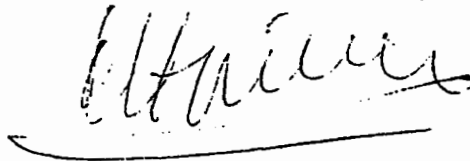
3. In respect of investments made prior to the date when the termination of this Agreement becomes effective, the provisions of this Agreement remain in force for a further period of 10 years from that date.

Done and signed in *Warsaw* on the *4th June 1992* in two originals in the Polish, Greek and English languages, all texts being equally authentic. In case of disagreement as regards the interpretation of the text the English version will prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF POLAND

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF CYPRUS

Warszawa, 13 lutego 2018 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.733.2017 / 7/dl

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o wypowiedzeniu Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 4 czerwca 1992 r., wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Projekt ustawy o wypowiedzeniu umowy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Wawrzyk
Podsekretarz Stanu